

BELÖNINGSBASERAD FÅGELHUNDSTRÄNING

VALPTRÄNING TILL VARDAG OCH FEST

av
ELSA BLOMSTER & LENA GUNNARSSON

KLICKER
FÖRLAGET

Valträning till vardag och fest – belöningsbaserad fågelhundsträning

© Elsa Blomster & Lena Gunnarsson

Klickerförlaget Göteborg AB, 2019

Författare	Elsa Blomster & Lena Gunnarsson
Redaktör	Jenny Nyberg
Korrektur	Ulrika Jannert Kallenberg, Orda Om
Illustrationer	Jenny Nyberg
Grafisk form	Ludvig Aust, Aust Kommunikation AB
Layout	Johan Jarlsmark
Foto	Samtliga foton är tagna av Åsa Jakobsson förutom bilderna i Författarnas tack som är tagna av Elsa Blomster och Lena Gunnarsson, den svartvita baksidesbilden som är tagen av Lena Gunnarsson och bilden på s. 199 som är tagen av Christina Sepulveda
Skisser	Jenny Nyberg
ISBN	978-91-984530-9-6
Webb	www.apporteringtillvardagochfest.se

Klickerförlaget Göteborg AB

info@klickerforlaget.se

www.klickerforlaget.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

HEJ OCH VÄLKOMMEN!	5
HÅLLÅ, VEM HAR VI HÄR DÅ?	9
TACKARNA BAKOM TRÄNINGEN	21
JAG ÄR SOLEN I DITT LIV	31
DE VIKTIGA BELÖNINGARNA	53
JO, DU KAN LÄMNA DEN DÄR GREJEN TILL MIG	65
VI HÄNGER TILLSAMMANS	87
DEN ROLIGA KONSTEN ATT HÅLLA IHOP SIG SJÄLV	109
STOPP OCH BELÄGG!	119
VALPEN OCH VILLET	131
SPRING DIT JAG PEKAR	141
DEN DÄR FANTASTISKA NÄSAD	153
HÄNDELSER VID VAITEN	171
DEN ROLIGA PROMENADEN	179
SÅG DU!?	187
GÖR OM DIN ADALYS	197

HEJ OCH VÄLKOMMEN!

Framför dig har du en bok som handlar om något av det roligaste som finns – valpträning för fågelhundar! Med fågelhundar menar vi alla hundar som apporterar fågel, även om vi inte berör de stående fågelhundarnas träning innan skott i den här boken.

HALLÅ, VEM HAR VI HÄR DÅ?

Om du har haft hund tidigare tänker du säkert ”det här misstaget ska jag inte göra om med nästa hund”. Så har i alla fall vi tänkt. Det är fullt begripligt och inte nödvändigtvis en tanke du ska överge. Men pass på! Din nya valp har förmodligen en massa beteenden och egenskaper som inte är precis likadana som de din förra hund hade. Du kanske behöver tänka på helt andra grejer med den här valpen. Istället för att direkt kasta dig över 150 miljoner grejor som du ska lära din valp föreslår vi istället att du börjar med att – i lugn och ro – studera den. Detsamma gäller förstås för dig som har din allra första valp.

JAG ÄR SOLEN I DITT LIV

Det går inte att prata om valpar utan att säga något om den viktiga vardagen. Hur mycket tränar/tävlar/jagar du med din hund i jämförelse med hur mycket vardag ni tillbringar ihop?

Är det fem procent träning, prov och jakt och 95 procent vardag kanske? Givetvis påverkar det du och din hund gör i vardagen det du sedan ska få till i träningen. Låter du din hund springa vind för våg och jaga fåglar i vardagen – hur ska den då veta att den inte ska göra så under träning eller jakt?

Men vad som är viktigt i vardagen måste du till största delen komma underfund med själv. Hur vill du ha din vardag med din hund? Krockar din vardag med det du vill åstadkomma i din träning? Vad blir i så fall viktigast? Om du värderar att få se din hund springa lös och busa på promenader högre än att den hänger runt dina fötter så kanske du får träna mer på just fotgåendet – att den hänger vid dina fötter. Troligen motverkar ju det första beteendet det andra. Du förstärker ju även en viss självständighet hos hunden på det viset. Är det bra eller dåligt för din hund och för vad du ska göra med den framöver?

Samtidigt upplever vi att det sällan är svart eller vitt eller absolut rätt eller fel att göra på olika sätt. Det finns sällan en massa ”aldrig” eller ”alltid” när det kommer till hundträning. Utan återigen måste vi titta på våra hundar. En försiktig och osjälvständig valp skulle vi till och med uppmuntra att tjuvstarta och ta för sig. Inte minst om det är en retriever som ju ska klara av att arbeta långt ifrån dig senare och utföra till exempel söket självständigt. En övermodig och het valp som gärna löser allt utan sin förare skulle vi så småningom ”packa ihop” ganska ordentligt, vilket bland annat innebär att vi endast ger den frihet under begränsade former. För vi vill ju inte att valpen ska träna på fel saker – och det valpen gör många gånger lär den sig förstås. Så det gäller att se till att den gör rätt saker.

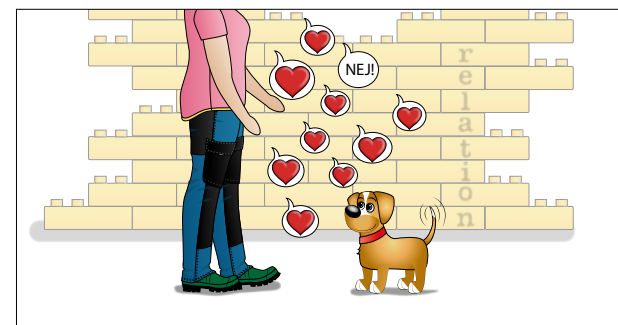
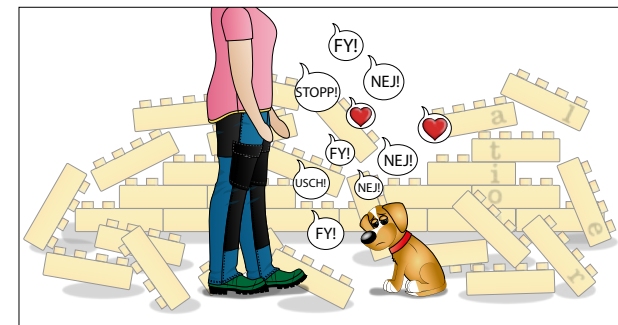
JAG ÄR BÄST

Oavsett om vi har en väldigt följsam eller väldigt självständig valp vill vi att valpen ska tycka att vi är solen i dess liv. Det är vi som är vägen till allt det roliga i livet. Det är oss den kommer till om den blir rädd. Det är vi som löser olika farliga situationer. Vi vet var skatten finns, vi har belöningarna eller kan visa vägen till belöningarna. Vi är bra ledare – om man med ledare menar att vi är trygga, ger kärlek och mat, och löser problem som dyker upp i hundens liv.

Vi bygger en god relation med valpen genom att gosa och mysa med den och vara den trygga punkten i valpens vardag som gör att vi blir viktiga för den. Vardagen är ju ändå det viktigaste, för där tillbringar vi mest tid med våra hundar. Relationen vi bygger i vardagen tar vi såklart med oss in i träningsituationer, samtidigt tror vi också att själva träningen bygger relationen och gör den ännu bättre.

Vi styr också upp valpen när vi tycker det behövs. Vi brukar säga att vi ”packar ihop den” eller ”ramar in den”. Vi låter till exempel inte valpen stressa runt som en tok om avknappen verkar vara ur funktion. Då tar vi upp valpen och har den hos oss tills den slappnar av, kopplar valpen och håller den i kort koppel tills den lugnar sig, eller lägger den på sin trygga plats i sin koja eller hage där den kan komma till ro. Vi visar även hur vi vill ha det genom att avbryta valpen och sedan belöna den för rätt beteende. Om vi till exempel sitter på trappen och fikar kommer förstas valpen fram och försöker äta upp fikaten, varför skulle den inte göra det – här vankas det ju käk! Då stoppar vi den bara med handen och när den slutar kämpa som en tok för att komma fram till maten får den kanske smaka en liten bit. Det lönar sig alltså att vara stilla runt oss när vi fikar.

Tänk så här: Hundar gör det som lönar sig – de jäklas alltså inte med flit, även om det ibland kan kännas så. Om du istället tänker att din hund gör sitt bästa blir det lättare för dig att hjälpa den och lägga upp bra träning när saker och ting inte funkar som du vill. Tänker du så kan det dessutom bli lättare att ta hand om valpen, även när den har sina ”valpspel” och tonårsperioder.

Vilken relation vill du ha till din hund – vill du leta rätt eller fel?

JO, DU KAN LÄMNA DEN DÄR GREJEN TILL MIG

I första kapitlet fick du uppgiften att studera din valp och göra en analys över vad du såg. Givetvis är vi som har apportionerande hundar extra observanta på hundens apportioneringsförmåga.

Apportioneringen består av så många delar och kan därför vara en utmaning på flera olika plan. Har du tur har du en valp som spontant kommer och lämnar av saker till dig – då uppmuntrar du förstås det. Alla valpar är dock inte lika sugna på att lämna ifrån sig sina skatter. Oavsett vilken typ av valp du har finns det några saker som är bra att lära valpen när det gäller avlämningar.

Eftersom det är just grundkurser i apportering som är vår specialitet har vi vid det här laget sett en uppsjö av varianter när det gäller utmaningar i apporteringen. Men det finns ändå några huvudteman som kan sorteras in under följande rubriker:

1. Valpen vill inte gripa föremålet.
2. Valpen kommer inte in alls med föremålet.
3. Valpen vill inte släppa föremålet.
4. Valpen släpper föremålet för tidigt.
5. Valpen tuggar på föremålet.

För alla dessa utmaningar gäller först och främst att inte låta valpen träna på fel saker. I det här kapitlet börjar vi därför med att gå igenom det vi vill lära valpen, och vilka övningar vi använder, och sedan går vi igenom de olika utmaningarna en i taget. Övningarna använder vi även om det uppstår olika problem.

MÅLET MED APPORTERINGEN:

Hunden ska kunna gripa olika föremål och vilt för att sedan omedelbart vända om och snabbt springa raka vägen tillbaka till dig. När den apporterat i vatten ska den dessutom lämna av föremålet till dig innan den skakar sig.

Vi vill att valpen ska vilja:

- Ta föremålet – se övningen ”Testa olika leksaksbelöningar”.
- Vara nära oss med föremålet – se övningen ”Mysapportering”.
- Komma till oss med föremålet – se övningarna ”Handtarget” och ”Kom till mig så leker vi”.
- Släppa föremålet – se övningen ”Lek med omvänt lockande” och ”Kom till mig så leker vi”.
- Ignorera störningar och klara av att apportera på avstånd – se övningen ”Lek med omvänt lockande” och ”Kom till mig så leker vi”.

Alla dessa övningar beskrivs i det här kapitlet, utom ”Testa olika leksaksbelöningar” som du hittar i kapitlet ”De viktiga belöningarna”.

TIPS FRÅN COACHEN

Lek och lekapportera med din valp. Vad märker du? Går allt som taget eller behöver ni fila på någon del? I så fall vilken eller vilka? Börja träningen där!

Katarina & Stitch

MYSAPPORTERING

Vi lär valpen att det är trevligt att vara nära oss med saker i munnen genom att ”mysapportera”. Det innebär att valpen håller föremålet i munnen och får klättra upp i knäet eller famnen på oss, vi klappar om den, kliar den på rumpan och berömmar den. I början gör vi detta utan att ha godis framme. De flesta valpar släpper förstas föremålet om de känner doften av godis. Att stoppa undan godbitarna är bara ett sätt att tillfälligt hantera situationen tills valpen har lärt sig att hålla trots att det finns godis i närheten.

SKANNA MED MOBIL

Film på ”Mysapportering”.

RÄTT FRÅN BÖRJAN!

Har du en fågelhundsvalp? Kanske tänker du jaga med den eller starta på prov – eller så vill du bara träna på det som din hund i grunden är avlad för? Vill du dessutom träna på ett sätt som ger glädje för både dig och valpen är det här boken för dig!

Gör en massa rätt från början så blir träningen av den lite äldre hunden så mycket lättare! I den här boken får du lära dig mer om hur du skapar goda rutiner som kommer göra jaktträningen mycket lättare. Du får tips om hur du kan lära valpen att växla mellan aktivitet och vila och såklart finns massor av tips på valpövningar kring till exempel stadga, apportering, stoppsignal och dirigering.

FILMER
PÅ ALFA
ÖVNINGAR!

Från författarna till Apportering till vardag och fest!

Elsa Blomster och Lena Gunnarsson är hundinstruktörer och bedriver all träning med ett klickertänk. Med sina retrievrar och spanielar fokuserar de främst på jaktträningen – både att jaga och att starta på prov. De har även erfarenhet från tävlingslydnad, brukslydnad, agility, rallylydnad, viltspår, specialsök och nosework. 2012 gav de ut boken "Apportering till vardag och fest" och startade Klickerförlaget, där de sprider kunskap om positiv hundträning genom kurser, filmer och det skrivna ordet.

KLICKERFÖRLAGET GÖTEBORG 40
WWW.KLICKERFÖRLAGET.SE

